

Regelink
Ecologie & Landschap

Soortgericht onderzoek huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen

Amersfoortsestraat 14-16, Barneveld

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	Arthur van Woersem
In opdracht van	Woningstichting Barneveld
Naam opdrachtgever	Fred den Ouden
Rapportnummer	RA19228-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	12 december 2019
Aantal pagina's	20
Collegiale toets	G.M. Gerrits
Wijze van citeren	A. van Woersem, 2019, Soortgericht onderzoek huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen. Amersfoortsestraat 14-16, Barneveld. In het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport RA19228-01, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Gerrit Zegelaarstraat 1
6709 TA Wageningen
085-7737676
info@regelink.nl
www.regelink.nl

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Plangebied	4
1.4 Ingreep	4
2. Werkwijze	5
2.1 Methode huismusonderzoek	5
2.2 Methode gierzwaluwonderzoek	5
2.3 Methode steenmarteronderzoek	5
2.4 Methode vleermuisonderzoek	5
2.5 Volledigheid inventarisatie	6
2.6 Onderzoeksinspanning, bezoektijden en weersomstandigheden	7
3. Resultaten	8
3.1 Huismusonderzoek	8
3.2 Gierzwaluwonderzoek	8
3.3 Steenmarteronderzoek	9
3.4 Vleermuisonderzoek	9
4. Toetsing aan de Wet natuurbescherming	10
4.1 Effectbepaling	11
4.2 Toetsing Wet natuurbescherming	11
5. Conclusies en vervolgstappen	12
5.1 Conclusies	12
5.2 Vervolgstappen	12
6. Bronnen	13
6.1 Literatuur	13
6.2 Websites	13
6.3 Project gerelateerde bronnen	13
Bijlage 1. Waarnemingenkaart huismus	14
Bijlage 2. Waarnemingenkaart gierzwaluw	15
Bijlage 3. Waarnemingenkaart vleermuizen	16
Bijlage 4. Wet natuurbescherming	17

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever, Woningstichting Barneveld, is voornemens om het terrein aan de Amersfoortsestraat 14-16 te Barneveld te herontwikkelen. Volgens artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (zorgplicht) is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Uit een ecologische potentie-inschatting van Tauw (Bolle, H. ,2019 R001-1270081HLB-V01-mwl), blijkt dat in het plangebied mogelijk vleermuizen, huismus, gierzwaluw en steenmarter aanwezig zijn, welke allen zijn beschermd. Daarom heeft Regelink Ecologie & Landschap in opdracht van de Woningstichting Barneveld in het plangebied soortgericht onderzoek naar huismus, gierzwaluw, steenmarter vleermuizen uitgevoerd. In deze rapportage worden definities gehanteerd zoals vermeld op de website van Regelink Ecologie & Landschap¹.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Komen huismus, gierzwaluw en steenmarter voor in het plangebied?
- Welke soorten vleermuizen komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?

1.3 Plangebied

Het plangebied is rood omlijnd weergegeven op de titelpagina en bestaat uit de bebouwing en percelen, behorende bij de Amersfoortsestraat 14 en 16 te Barneveld (provincie Gelderland). Het bestaat uit een woonhuis met pannendak en een deels bakstenen/deels houten bedrijfspand dat in matige staat verkeerd. Op het terrein zijn ook enkele open opstallen aanwezig die onder andere zijn gebruikt als garage. Voor een meer gedetailleerde beschrijving en foto's van het plangebied zie Bolle, H. (2019, R001-1270081HLB-V01-mwl).

1.4 Ingreep

Alle bestaande opstallen worden verwijderd, evenals het aanwezige groen en bestrating. Op het terrein wordt een nieuw woongebouw met daarin 30 appartementen gerealiseerd.

¹ <http://www.regelink.nl/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

2. Werkwijze

2.1 Methode huismusonderzoek

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform de methode uit het Kennisdocument Huismus (Bij12, 2017a). Tijdens het veldbezoek werd het plangebied met behulp van geluid en zicht geïnventariseerd. Daarbij werd gelet op nestindicerend gedrag, geschikt foerageergebied, foeragerende dieren en vogels die gebouwen invliegen. De bezoeken werden 's ochtends vanaf een uur na zonsopgang uitgevoerd. De weersomstandigheden tijdens de uitgevoerde veldbezoeken waren optimaal. Conform het Kennisdocument huismus kon met het uitvoeren van vier ronden per deelgebied in de periode tussen 10 maart en 20 juni de aanwezigheid van huismussen met voldoende zekerheid worden aangetoond dan wel uitgesloten.

2.2 Methode gierzwaluwonderzoek

Het onderzoek naar gierzwaluw is uitgevoerd conform de methode uit het Kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017b). Bij het inventariseren werd gelet op nestindicerend gedrag zoals laag door het plangebied vliegende en roepende vogels, vogels die woningen in- en uitvlogen en het geluid van roepende jongen. Er zijn in het plangebied in de periode van 15 mei tot 15 juli drie veldbezoeken uitgebracht met een tussenperiode van tenminste 10 dagen tussen de bezoeken. Tijdens alle onderzoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van gierzwaluwen. Hiermee werd de werkwijze van het Kennisdocument Gierzwaluw zo goed mogelijk gevolgd en kon de aanwezigheid van gierzwaluwen met voldoende zekerheid worden aangetoond dan wel uitgesloten.

2.3 Methode steenmarteronderzoek

De aan/afwezigheid van steenmarter kan het meest effectief worden aangetoond met behulp van een wildcamera/cameraval. Deze apparaten bezitten een infraroodsensor welke contrast in warmtestraling detecteert en een camera activeert zodra een contrasterend object zich door het beeld beweegt. Deze apparaten kunnen gedurende een langere tijd en 24/7 een gebied monitoren op het voorkomen van zoogdieren. Onderzoek met cameravallen kan gedurende het hele jaar plaatsvinden. Om de aan/afwezigheid van steenmarter in het plangebied vast te stellen werden er gedurende de periode van 28-5-2019 tot 1-7-2019 twee 'Bushnell Trophy Cam' cameravallen in het plangebied geplaatst. Een cameraval werd bij een open raam in het woonhuis geplaatst en één camera nabij de grootste toegang tot de binnenruimtes van het bedrijfspand. Na afloop zijn de cameravallen opgehaald en de gemaakte foto's geanalyseerd.

2.4 Methode vleermuisonderzoek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 zoals vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur. Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Pettersson D240x) werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer de soort op grond van frequentie, klank en ritme niet met zekerheid kon worden bepaald, werd een opname gemaakt met een extern opnameapparaat. Met behulp van het computerprogramma Batsound werden de opnamen nader geanalyseerd. Hierbij werden de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast. Voor sociale geluiden van vleermuizen werd gebruik gemaakt van Middleton, 2014 en Pfalzer, 2002. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Hierbij werd ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera van het type Pulsar Helion XQ19F.

Gedurende de kraamperiode (tussen 15 mei en 15 juli) werden in het plangebied twee bezoeken direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang uitgevoerd en één bezoek vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst.

Gedurende de paarperiode (15 augustus tot 1 oktober) werden de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode werd minimaal twee uur geïnventariseerd in het plangebied.

De inventarisaties werden postend, lopend en fietsend uitgevoerd. Het plangebied en het omliggende gebied werden hierbij meerdere keren doorkruist. Tijdens alle onderzoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

2.5 Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie werd uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017 zoals vastgesteld door Gegevensautoriteit Natuur. De inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet waargenomen werden op een ander tijdstip wél aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het onderhavige onderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

2.6 Onderzoeksinspanning, bezoektijden en weersomstandigheden

In onderstaande tabellen zijn de gegevens van de veldbezoeken weergegeven.

2.6.1 Veldbezoeken huismusonderzoek

Tabel 1. Datum en tijdstip van- en weersomstandigheden tijdens de huismusinventarisaties.

Datum	Tijdstip	Onderzochte functies	Naam medewerker	Weersomstandigheden
22-5-2019	6:40	Nestplaatsen en	A. Visser	12.5 °C, licht bewolkt, droog, 2 Bft
	-8:16	functioneel leefgebied		
31-5-2019	8:05-	Nestplaatsen en	A. Visser	17 °C, licht bewolkt, droog, 3 Bft
	10:06	functioneel leefgebied		
10-6-2019	12:01-	Nestplaatsen en	A. Visser	22 °C, licht bewolkt, droog, 3 Bft
	13:55	functioneel leefgebied		
19-6-2019	09:22-	Nestplaatsen en	A. Visser	25 °C, zwaar bewolkt, licht regen, 3 Bft
	12:25	functioneel leefgebied		

2.6.2 Veldbezoeken gierzwaluw

Tabel 2. Datum en tijdstip van- en weersomstandigheden tijdens de gierzwaluwinventarisaties.

Datum	Tijdstip	Onderzochte functies	Naam medewerker	Weersomstandigheden
28-5-2019	19:45-	Nestplaatsen en	A. Visser	13 °C, licht bewolkt, droog, 2 Bft
	21:45	nestindicerend gedrag		
20-6-2019	19:54-	Nestplaatsen en	A. Visser	22 °C, licht bewolkt, droog, 2 Bft
	22:03	nestindicerend gedrag		
9-7-2019	19:54-	Nestplaatsen en	A. Visser	17 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft
	21:54	nestindicerend gedrag		

2.6.3 Veldbezoeken vleermuisonderzoek

Tabel 3. Datum en tijdstip van- en weersomstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties.

Datum	Tijdstip	Onderzochte functies	Naam medewerker	Weersomstandigheden
28-5-2019	21:32-	vliegroute,	A. van Woersem,	10 °C, licht bewolkt, droog, 2 Bft
	23:50	foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats	A. Visser	
1-7-2019	22:01-	(laatvlieger)	A. van Woersem	13 °C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
	00:12	vliegroute, foerageergebied,		

		kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats		
2-7-2019	3:18- 05:22	vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats	A. van Woersem	12 °C, onbewolkt, droog, 1 Bft
20-8-2019	23:22- 1:37	vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats, middernachtelijk zwermgedrag winterverblijfplaats	A. van Woersem	10 °C, onbewolkt, droog, 0 Bft
16-9-2019	21:06- 23:10	vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats	A. van Woersem	13 °C, onbewolkt, droog, 1 Bft

3. Resultaten

3.1 Huismusonderzoek

Binnen het plangebied zijn enkele foeragerende huismussen waargenomen en het terrein maakt daardoor onderdeel uit van het functioneel leefgebied van deze dieren. Er werden binnen het plangebied geen waarnemingen van baltsende of territoriale mannetjes gedaan en er werden geen nestindicerende waarnemingen gedaan. Om vast te stellen of de aanwezige mussen mogelijk in de directe nabijheid van het plangebied nestelden is ook in de omgeving gekeken naar nestindicerend gedrag. Daarbij zijn meerdere waarnemingen van baltsende mannetjes gedaan en 3 nesten van huismussen vastgesteld. De vastgestelde nesten liggen op een afstand van minimaal 100 meter ten opzichte van het plangebied. De bijbehorende kaart met waarnemingen is opgenomen in Bijlage 1. De activiteit van de mussen op het terrein was marginaal, en het terrein betreft dan ook geen essentieel foerageergebied.

3.2 Gierzwaluwonderzoek

Tijdens de inventarisaties zijn binnen het plangebied slechts enkele waarnemingen van hoog overvliegende gierzwaluwen gedaan en werd er geen enkele vorm van nest indicierend gedrag waargenomen. Buiten het plangebied werden wel enkele nestlocaties vastgesteld en nog enkele waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van mogelijke nestlocaties. De bijbehorende kaart met waarnemingen is opgenomen in Bijlage 2. Waarnemingen van gierzwaluwen die werden gedaan tijdens het vleermuisonderzoek zijn ook opgenomen in deze kaart.

3.3 Steenmarteronderzoek

De cameravallen hebben ruim een maand op beide locaties gestaan. Zowel de camera in de woning als de camera in het oude bedrijfspand hebben geen foto's gemaakt van marters (of andere beschermde diersoorten). Ook werden in zowel de woning als het bedrijfspand verder geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van marters. De aanwezigheid van marters binnen het plangebied is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

3.4 Vleermuisonderzoek

Hieronder worden per soort de functies die binnen of in de nabijheid van de het plangebied zijn waargenomen beschreven. De waarnemingskaart is opgenomen in Bijlage 3.

Gewone dwergvleermuis

Binnen het plangebied werden tijdens de onderzoeken in de zomerperiode alleen sporadisch foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, echter was de mate van activiteit in het plangebied bijzonder laag. Ook in de directe omgeving van het plangebied werden amper gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens de najaarsrondes was er meer activiteit in en om het plangebied en werd enkele malen een roepend mannetje waargenomen aan de zuidkant van het plangebied. Deze kwam dan al roepend langs de bebouwing aan de zuidkant aanvliegen waardoor het aannemelijk is dat deze in één van de woningen ten zuiden van het plangebied zijn verblijfplaats heeft. Aan de westzijde van het plangebied vloog een roepend dier frequent rondjes om het naast het plangebied gelegen complex van De Rozelaar aan de Irishof. Hier kon met zekerheid een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis worden vastgesteld (op circa 40 meter buiten het plangebied). In het plangebied is op enkele struiken en wat kleine bomen in de tuin van het woonhuis na geen groen aanwezig waardoor dit geen essentieel foerageergebied bevat. In het plangebied zelf werden geen vaste verblijfplaatsen, vliegroutes of essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis vastgesteld.

Laatvlieger

Tijdens de onderzoeken in de zomerperiode werden vanuit het plangebied enkele malen waarnemingen van hoog overvliegende laatvliegers gedaan. Met de warmtebeeldcamera kon worden vastgesteld dat deze grotendeels op de lijn noord-west naar zuid-oost vlogen. Daarvan werden ook waarnemingen gedaan iets verder ten zuiden van het plangebied. Bij het tweede veldbezoek in de zomerperiode werd buiten het plangebied in het complex van De Rozelaar aan de Irishof ook een invliegende laatvlieger waargenomen waardoor daar in ieder geval een zomerverblijfplaats is vastgesteld (op een afstand van circa 70 meter van het plangebied). De verblijfplaats werd hoog in de gevel vastgesteld bij de grote hoeveelheid open stootvoegen in het decoratieve metselwerk aan de noordzijde van het pand. In het najaar werden verder geen waarnemingen van invliegende dieren gedaan. De vastgestelde vliegroute loopt niet recht over het plangebied en in een stedelijke omgeving zijn laatvliegers niet gebonden aan kleinschalige lijnvormige elementen. Binnen het plangebied zijn dan ook geen beschermde functies vastgesteld die ten gevolge van de ingreep zullen verdwijnen.

Overige vleermuizen

Binnen en in de directe nabijheid het plangebied werden er geen waarnemingen gedaan van andere soorten vleermuizen dan de bovengenoemde. Vooral in de zomerperiode was de totale activiteit van vleermuizen in en om het plangebied, zeker gezien de ruim voldoende aanwezige bebouwing en nabijgelegen groenstructuren, opvallend laag.

4. Toetsing aan de Wet natuurbescherming

4.1 Effectbepaling

Binnen het plangebied werden geen nesten of verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, steenmarters of vleermuizen vastgesteld. Het plangebied wordt wel als foerageergebied gebruikt door huismussen en gewone dwergvleermuizen. Door de zeer korte verblijfsduur van foeragerende dieren en de bijna volledige afwezigheid van groenstructuren is het plangebied voor zowel huismussen als vleermuizen geen essentieel foerageergebied. Buiten het plangebied zijn in de omliggende tuinen en plantsoenen wel diverse groenstructuren aanwezig. Gedurende het onderzoek werden ook geen essentiële vliegroutes van vleermuizen vastgesteld.

De ingreep heeft daarom geen direct negatief effect op beschermde diersoorten. Wanneer tijdens de sloop en nieuwbouw 's nachts terreinverlichting wordt gebruikt kan dit mogelijk wel een indirect negatief effect hebben op de verblijfplaatsen van vleermuizen net buiten het plangebied. Wanneer verlichting 's nachts wordt uitgeschakeld treedt dit probleem niet op en is een negatief effect op de nabijgelegen verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

4.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Lokale gunstige staat van instandhouding

Wanneer er rekening wordt gehouden met de in de nabijheid van het plangebied aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen komt de lokale gunstige staat van instandhouding van laatvlieger en gewone dwergvleermuis niet in gevaar.

Verbodsbepalingen

Omdat uit de effectbepaling blijkt dat, wanneer verlichting 's nacht wordt uitgeschakeld, negatieve effecten niet aan de orde zijn, is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

5. Conclusies en vervolgstappen

5.1 Conclusies

Algemeen

- Het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de geldende protocollen, waardoor gesteld kan worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd.
- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Resultaten

- Het plangebied fungeert als foerageergebied voor huismus en gewone dwergvleermuis. Het betreft geen essentieel foerageergebied.
- Gedurende het onderzoek werd aan de zuidrand een vliegroute van laatvlieger waargenomen, echter gaat de vliegroute door de ingreep niet verloren.
- In het kraamseizoen werden binnen het plangebied geen zomer- en/of kraamverblijfplaatsen waargenomen. Op 70 meter buiten het plangebied werd een verblijfplaats van een laatvlieger vastgesteld.
- In het plangebied zijn geen paarverblijfplaatsen aanwezig. In de directe nabijheid van het plangebied werd een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld.

Effecten

- De ingreep heeft geen direct effect op beschermde functies van huismus, gierzwaluw, steenmarter of vleermuizen binnen het plangebied. Wanneer 's nachts terreinverlichting wordt gebruikt kan dit wel indirect een negatief effect hebben op de nabij het plangebied gelegen verblijfplaatsen van vleermuizen.

Toetsing

- Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt, indien terreinverlichting 's nachts wordt uitgeschakeld, de Wet natuurbescherming niet overtreden.

5.2 Vervolgstappen

- Er hoeft indien de terreinverlichting 's nachts wordt uitgeschakeld geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Indien er 's nachts wel terreinverlichting wordt gebruikt moet hiervoor een plan worden opgesteld dat wordt beoordeeld en goedgekeurd door een deskundige op het gebied van vleermuizen om te voorkomen dat de naastgelegen verblijfplaatsen alsnog tijdelijk ongeschikt raken. Wanneer niet is uit te sluiten dat de naastgelegen verblijfplaatsen mogelijk (tijdelijk) ongeschikt raken, dient alsnog een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.
- Indien de werkzaamheden ook tijdens het broedseizoen (15 maart tot 15 augustus) worden uitgevoerd, is het raadzaam om ruim voorafgaande aan het broedseizoen de op het terrein aanwezige begroeiing te verwijderen. Dit om te voorkomen dat er vogels gaan broeden waardoor de werkzaamheden alsnog geen doorgang kunnen vinden.

6. Bronnen

6.1 Literatuur

- Barataut, M., 2015. Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour. Biotope, Mèze. Muséum national d'Histoire naturelle, Paris [Inventaires et biodiversité series].
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Middleton, N., A. Froud & K. French. (2014) Social Calls of the Bats of Britain and Ireland. Pelagic Publishing, Exeter.
- Pfalzer, G., 2002. Inter- und intraspezifische Variabilität der Soziallaute. Fachbereich Biologie der Universität Kaiserslautern.
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica 8(2): 391-401.
- BIJ12, 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017c. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017d. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>. (12-12-2019)].

6.2 Websites

- www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/
- www.batecho.eu
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.waarneming.nl
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- www.zoogdierverseniging.nl
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01>

6.3 Project gerelateerde bronnen

- Bolle, H., 2019. Natuuronderzoek sloop gebouwen Barneveld, R001-1270081HLB-V01-mwl, Tauw.

Bijlage 1. Waarnemingenkaart huismus

LEGENDA HUISMUS

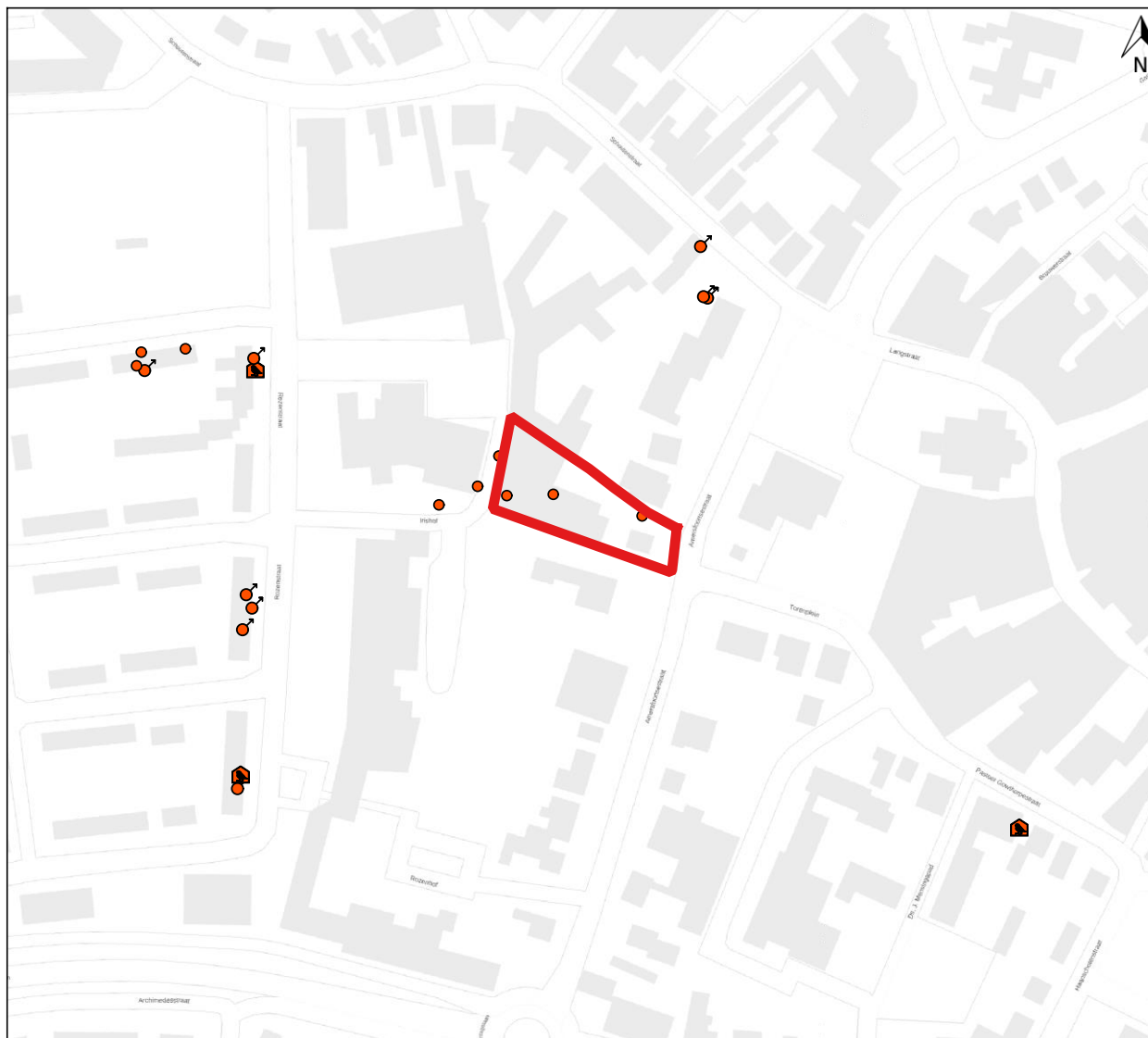
Plangebieden

Waarnemingen

- Broedvogels
- Huismus
 - Ter plaatse
 - Roepend / baltsend / zingend
 - Nestlocatie

Waarnemingen van huismussen aan de Amersfoortsestraat 14- 16, Barneveld. Inventarisatie 2019.

Opdrachtgever: Woningstichting Barneveld
Projectnummer: 19228
Datum: 12.11.2019

Tabel 4. De symbolen voor roepende en foeragerende dieren betreffen waarnemingen van gedrag door de betreffende soorten en zijn niet indicatief voor het aantal dieren.

Bijlage 2. Waarnemingenkaart gierzwaluw

LEGENDA GIERZWALUW

 Plangebieden

Waarnemingen

Broedvogels

Gierzwaluw

 Overvliegend

 Roepend

 Nest-indicerend gedrag

 Nestlocatie

Waarnemingen van gierzwaluwen aan
de Amersfoortsestraat 14- 16,
Barneveld. Inventarisatie 2019.

Opdrachtgever: Woningstichting Barneveld
Projectnummer: 19228
Datum: 12.11.2019

Regelink
Ecologie & Landschap

0 20 40 60 80 m

Bijlage 3. Waarnemingenkaart vleermuizen

LEGENDA VLEERMUIZEN

 Plangebieden

Waarnemingen

- Vleermuizen
- Gewone dwergvleermuis
- Foeragerend
- Roepend
- Paarverblijfplaats in gebouw
- Laatvlieger
- Foeragerend
- Zomerverblijfplaats

Waarnemingen van vleermuizen aan
de Amersfoortsestraat 14- 16,
Barneveld. Inventarisatie 2019.

Opdrachtgever: Woningstichting Barneveld
Projectnummer: 19228
Datum: 12.11.2019

Regelink
Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

Bijlage 4. Wet natuurbescherming

Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden,
- bescherming van soorten,
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden of soorten.

In dit hoofdstuk volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven. Raadpleeg voor de exacte formulering de wetstekst (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-34.html>).

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- beschermingsregime andere soorten.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2.

De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgend artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

Beschermingsregime andere (nationale) soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10. is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;

2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van EZ voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten, en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is.

Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbepantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van vriend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In deze rapportage wordt niet getoetst aan de Wet dieren.